

මුද්දා ධර්මය

7 ශ්‍රේණිය

ත්‍රයාකාරකම් සංග්‍රහය

සැකසුම -

එන් .පී. ඒ. එච්. ජීවන්ති

ර/ඇඹි/දෙමුචාක මහා විද්‍යාලය

පටුන

1. බුදු සිරිතේ පළමු වසර
2. බුදු සිරිත අනුව යමු අසරණයන්ට පිහිට වෙමු
3. බුදු ගුණ දැන සිත් සනසමු
4. දිවි සරසන සිරිත් විරිත්
5. මනස පුබුදන නැණැස පාදමු
6. බුදු සසුනේ අග්‍ර දායක අග්‍ර දායිකා
7. ධම්මපදයෙන් අපේ දිවියට
8. පන්සිල් හා එහි සමාජීය වටිනාකම
9. ආජීවක අජටමක සිලයෙන් දිවි සරැකර ගනිමු
10. ගුරැසිත සනසවා අකුරැ උගනිමු සොදවා
11. ආදර්ශවත් නායකත්වය
12. සැනසුම ගෙන එන ඉවසීම
13. හෙළබොදු සිරිතට යොමු වෙමු
14. බුදු දහමෙන් ඇගයෙන සහජීවනය
15. සියල්ල කර්මයෙන් සිදු නොවේ.
16. චතුරාර්ය සත්‍ය
17. වළකිමු වරදින් උපමා කොට තමන්
18. තැනට ගැලපෙන ලෙසින් හැසිරෙමු
19. මහින්දාගමනයෙන් අප ලත් දායාද
20. ධන පරිහරණයට අදාල බොදු මග
21. දෙලෝ ඩැඩ සාදන පින් කිරියවත්.

3. සත් සතිය වන්දනා කරන ගාථාව ලියා දක්වන්න.
 .....
 .....
 .....
4. කපස්සු හල්ලුක නම් වෙළඳ දෙබැයන් බුදුන් වහන්සේට පූජා කළේ මොනවාද?
 .....
5. පළමු දේවාචික උපාසක වරුන් කවුරුන්ද?
 .....
6. දේවාචික යනුවෙන් සඳහන් කරන්නේ ඇයි ?
 .....
7. බුදුන් වහන්සේ ඔවුන් දෙදෙනාට දුන් පූජනීය වස්තුව කුමක් ද?
 .....
8. ලෝකයාට ධර්මය දේශනා කරන ලෙස බුදුන් වහන්සේට ආරාධනා කළේ කවුරුන් ද?
 .....
9. සත්‍ය සොයන අවධියේ බෝසතුන්ගේ ගුරුවරුන් කවුරුන් ද?
 .....
10. පළමු ධර්ම දේශනය සඳහා බරණැස ඉසිපතනය කරා වඩින අතර මගඳී බුදුන් වහන්සේට හමු වූයේ කවුද? .....
11. පළමු ධර්මයේ නම කුමක් ද? .....
12. පළමු දර්මදේශනය සිදු කලේ කවදා ද ? .....
13. පළමු ධර්ම දේශනය සිදු කලේ කා හටද? .....
14. පස්වග මහනුන් නම් කරන්න.
 .....
 .....
15. පස්වග මහනුන් රහත් භාවයට පත් වූයේ කුමන සූත්‍රය ඇසීමෙන් ද ? .....
16. තෙරුවන් සරණ ගිය පළමු උපාසකයා කවුරුන්ද? .....
17. බුදුන් වහන්සේ යසකුල පුත්‍රයා පැවදි කරවූයේ කුමන අයුරකින්ද? .....
18. බුදුන් වහන්සේට පළමු දානය සඳහා ආරාධනා කලේ කවුරුන්ද? .....
19. තෙරුවන් සරණ ගිය පළමු උපාසිකාවන් කවුරුන් ද ? .....

20. බුද්ධ ශාසනයේ පළමු රහතන් වහන්සේලා 60 නම් කරන්න
.....
.....
.....
.....
21. ප්‍රථම රහත් හැට නමට දුන් අවවාදය කුමක් ද ?
.....
.....
.....
22. උරුවෙල් දනව්ව කරා වඩින අතර මගදී බුදුන් වහන්සේට හමුවූ පිරිස කවුරුන් ද?
.....
23. උරුවෙල් දනව්වේ වාසය කළ ජටිල සහෝදරයන් තිදෙනා නම් කරන්න.
.....
24. උරුවෙල් දනව්වේ දී පැවදි වූ හික්ෂු පිරිස කොපමණ ද ? .....
25. බුදු රජානන් වහන්සේගේ පළමු ලංකා ගමනය සිදු වූ යේ කවදා ද? .....
26. කුමන ස්ථානයකට ද ? .....
27. බුදුන් වහන්සේගේ පළමු ලංකා ගමනයේ දී සිදුවූ වැදගත් සිදුවීම් මොනවාද ?
.....
.....
.....
.....
28. සුමණ සමන් දෙවියන්ට පිරිනැමූ කේෂධාතු නිදන් කොට ඇතැයි සැලකෙන වෛතාස කුමක් ද ?
.....
29. බුදුන් වහන්සේගෙන් බණ අසා සෝවාන් වූ පළමු රජතුමා කවුරුන්ද ? .....
30. බුදු රදුන් පැමිණීමත් සමග බිම්බිසාර රජතුමාගෙන් ඉටු වූ බලාපොරොත්තු 05 ලියා දක්වන්න.
.....
.....
.....
.....
31. බුදු සසුනේ පළමු ආරාම පූජාව කුමක් ද .....
32. පළමු ආරාම පූජාව සිදු කළේ කවුරුන් ද ? .....

33. බිම්බිසාර රජතුමාගෙන් පිං බලාපොරොත්තු වූ ඥාති ප්‍රේත පිරිසක් නිමිති කොට ඔවුන්ට පින් අනුමොදන් කිරීමේ වැදගත් කම පෙන්වා දෙමින් දේශනා කරන ලද සූත්‍රය කුමක් ද?
.....
34. කෝලික හා උපතිස්ස දෙදෙනා බුදු සසුනේ පැවදි වූයේ කුමන නම් වලින් ද ?
.....
35. බුද්ධත්වයෙන් වසරකට පසු ප්‍රථම සංඝ සන්නිපාතය නම් වූ මහා සඝසමඵල පවත්වන ලද්දේ හික්ෂුන් වහන්සේලා කොපමණ පිරිසකගේ සහභාගීත්වයෙන් ද ? .....
36. එහි දී සිදුවූ වැදගත් සිදු වීම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.
.....
.....
.....
37. බුදුරදුන් කිඹුල්වත් පුරයට වැඩම කරවීම සඳහා සුද්ධොදන රජු කණ්ඩායම් කීයක් රජගහ නුවරට යවන ලද්දේ ද? .....
38. සුද්ධොදන රජුගේ අභිලාශය බුදුන් වහන්සේ වෙත දැන් වූයේ කවුරුන්ද ? .....
39. බුදුන් වහන්සේ සමගකිඹුල්වත් පුර ගමනට සහභාගී වූ රහතන් වහන්සේලා ගණන කොපමණ ද ?
.....
40. බුදුන් වහන්සේ ඇතුළු පිරිවර කිඹුල්වත්පුර ගමනට පිටත් වූයේ කවදා ද ? කිඹුල්වත් පුරට ලගා වූයේ කවදා ද? .....

02 පාඩම

බුදු සිරිත අනුව යමු අසරණයකුන්ට සරණ වෙමු

41. බුදුන් වහන්සේ පිහිට වූ අසරණයන් කිහිපදෙනෙක් නම් කරන්න.
.....
.....
.....
42. අසරණ මහලු පියාට බුදුන් වහන්සේ කියා දුන්නේ කුමක් ද ?
.....
43. රාජ පුර්වයින් අහිංසක ගොවියෙකු අත්තඩංගුවට ගත්තේ ඇයි. ....
44. මේ අවස්ථාවේ දී ගොවියාට සිහි වූයේ කුමක් ද ? .....
45. බිය පත් වූ ගොවියා නිරන්තරයෙන් කීවේ කුමක් ද? .....
46. අසරණ ගොවියාට නිදහස ලැබුනේ කෙසේ ද ? .....

- 47. සෝපාක මළ මිනියක බැඳ තිබුණේ ඇයි. ....
- 48. බුදුන් වහන්සේ සෝපාකට පිහිට වූයේ කෙසේ ද ? .....
- 49. පටාචාරා උමතු භාවයට පත් වූයේ ඇයි ? .....
- 50. බුදුන් වහන්සේ පටාචාරාවට පිහිට වූයේ කෙසේ ද ? .....
- 51. මහා වග්ගපාලියේ සඳහන් ගිලනුන්ට උපස්ථාන කිරීම පිළිබඳව බුදුන් වහන්සේ දේශනා කළ ගාථාවක් ලියා දක්වන්න.

.....
 .....
 .....

- 52. ගිලානෝපස්ථානය පිළිබඳ ආදර්ශය බුදුන් වහන්සේ විසින් ලොවට පෙන්වා දුන් අවස්ථාව සඳහන් කරන්න. ....

- 53. උපස්ථායෙකු තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග මොනවාද ?

.....
 .....
 .....

- 54. ඔබට අසරණයන්ට පිහිට විය හැකි අවස්ථා කිහිපයක් සඳහන් කරන්න.

.....
 .....
 .....

03 පාඩම

බුදු ගුණ දැන සිත් සහසමු.

- 55. නව අරහාදී බුදු ගුණ කියවෙන ගාථා පාඨය සඳහන් කරන්න.

.....
 .....
 .....

56. නව අරභාදී බුදු ගුණ පිළිවෙලින් නම් කර එම ගුණයන් හි අර්ථයන් නිවැරදිව ලියා දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

57. නව අරභාදී බුදු ගුණ ඇසුරෙන් රචනා කොට ඇති සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථය කුමක් ද ? .....

58. එය රචනා කර ඇත්තේ කවුරුන් විසින් ද ? .....

59. බුදු ගුණ අලංකාරයේ බුදු ගුණ ඇතුළත් කවි කට පාඩම් කරන්න.

60. එක් බුදු ගුණයක් තෝරාගෙන බුද්ධානුස්සති භාවනාව වඩන ආකාරය ලියන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

61. විශුද්ධි මාර්ගය නම් ග්‍රන්ථයේ සඳහන් පරිදි බුදුන් වහන්සේ හඟවා යනුවෙන් හඳුන්වා ඇත්තේ ඇයි

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

62. බුදුන් වහන්සේ දෙව් මිනිසුන්ගේ ශාස්තෘවරයා යන්න කියවෙන්නේ ඇයි ?

.....
.....
.....
.....

63. බුදුගුණභාවනාව වැඩීමේ ප්‍රයෝජන මොනවාද ?

.....
.....
.....
.....

04 පාඩම

දිවි සරසන සිරිත විරිත

64. චාරිත්‍ර යනු මොනවාද ? .....

65. චාරිත්‍ර යනු මොනවාද ? .....

66. සිරිත් විරිත් පිළිබඳව සඳහන් වන පැරණි සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ දෙකක් නම් කරන්න.

.....
.....
.....
.....

76. කරණිය මෙන්න සුත්‍රයෙහි සඳහන් වන සියළු සත්වයන් ලියා දක්වන්න.
 .....
 .....
 .....
77. අව්‍යාජ ලෙස මෛත්‍රිය වැඩිය යුතු බව උපමාවකින් දක්වා ඇති ආකාරය සඳහන් කරන්න.
 .....
 .....
 .....
78. මෛත්‍රි භාවනාව වැඩිය හැකි ඉරියව් මොනවාද ?
 .....
 .....
 .....
79. භාවනා කිරීමේ දී පුරුෂ පාර්ශවයට භාවිත කල හැකි ඉරියව්ව කුමක් ද ? .....
80. භාවනා කරන විට කාන්තාව භාවිත කරන නිවැරදි ඉරියව්ව කුමක් ද ? .....
81. මෛත්‍රි භාවනාව වැඩීමෙන් ලැබෙන ආනිශංස මොනවාද ?
 .....
 .....
 .....

06 පාඩම

බුදු සසුනේ අග්‍රදායකයා හා අග්‍රදායිකාව

82. සුදත්ත සිටුවරයා අනාථ පිණ්ඩික හෙවත් අනේපිඬු යනුවෙන් ප්‍රසිද්ධ වූයේ ඇයි
 .....
 .....
83. අනේපිඬු සිටුවුමාට පළමු වරට බුදුරදුන් මුණ ගැසුනේ කොහේ දී ද ? .....
84. අනේපිඬු සිටුවුමා බුදුන් වහන්සේට පූජාකළ ආරාමය කුමක් ද ? .....
85. ජේතවනාරාමය ඉදි කරවීම සඳහා අවශ්‍ය භූමිය ලබා ගත්තේ කෙසේ ද ? .....
86. අනේපිඬු සිටුවුමාට හිමි වූ තනතුර කුමක් ද ? .....
87. අනේපිඬු සිටුවුමාට අග්‍රදායක තනතුර පිරි නැමීමට බුදුන් වහන්සේ තීරණය කලේ ඇයි. ?
 .....

88. අනේ පිඩු සිටු කුමාගේ දියණියන්ගේ නම් මොනවාද ? .....
89. බුදුන් වහන්සේ වැඩ නොසිටි අවස්ථා වලදී සැදැහැවතුන්ට වැදෙපුදා ගැනීමට ආනන්ද හිමිගේ මග පෙන්වීමට අනුව සිටුකුමා රොපණය කල බෝධිය කුමක් ද ? .....
90. අනේපිඩු සිටුකුමා මියගියේ කාගේ බණ ඇසීමෙන් අනතුරුව ද .....
91. මියයාමෙන් අනතුරුව අනේපිඩු සිටුකුමා උපන්නේ කොහේ ද ? .....
92. අනේපිඩු සිටුකුමාගේ චරිතයෙන් අපට ගතහැකි ආදර්ශ මොනවාද ?
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
93. විශාඛාවගේ දෙමව්පියන් කවුරුන් ද ? .....
94. විශාඛා සිටු දියණිය සෝවාන් වූයේ කෙසේ ද ? .....
95. විශාඛාව ඇතුළු පවුලේ සෑම පදිංචියට ගියේ කොහේද ? .....
96. විශාඛාව බමුණු පිරිසට පැවසූ මහමග දිව යෑම ගැරහුමට ලක්වන සිව් දෙනා කවුරුන් ද ?
.....
.....
.....
.....
97. ධනංජය සිටුකුමා තම දියණිය වූ විශාඛාවට යුගදිවිය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා දුන් වැදගත් උපදේශ මොනවාද ?
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
98. විශාඛාව විවහ වූයේ කා සමගද ? .....
99. විවහ වන දින ධනංජය සිටු කුමාගෙන විශාඛාවට හිමි වූ සුවිශේෂී ආහරණය කුමක් ද ? .....
100. විශාඛාව මිඟර මාතා නමින් ප්‍රසිද්ධ වූයේ ඇයි. ? .....
101. විශාඛා උපාසිකාව සිදුකළ සුවිශේෂ ශාසනික මෙහෙවර වූයේ කුමක් ද ?
.....
.....

- 102. විශාඛාව විසින් සිදුකළ අනෙකුත් ශාසනික සේවාවන් මොනවා ද ?
.....
.....
.....
- 103. බුදුන් වහන්සේ විසින් විශාඛා මහෝපාසිකාවට පිරිනැමූ තනතුර කුමක් ද ? .....
- 104. විශාඛා මහෝපාසිකාව මරණින් මතු උපන්නේ කොහේ ද ? .....
- 105. විශාඛා උපාසිකාවගේ චරිතයෙන් අපට ගත හැකි ආදර්ශ මොනවාද ? .....

07 පාඨම

ධම්මපදයෙන් අපේ දිවියට.

- 106. බෞද්ධයගේ අත්පොත කුමක් ද ? .....
- 107. ධම්මපදය ඇතුළත් නිකාය කුමක් ද ? .....
- 108. ධම්ම පදයේ ඇතුළත් ගාථා ගණන කොපමණ ද ? .....
- 109. අක්කෝච්ඡි මං අවධි මං ..... යන ගාථා දෙක හා එහි අර්ථයන් ලියා දක්වන්න.
.....
.....
.....
.....
.....
.....
- 110. බුදුන් වහන්සේ මෙම ධම්ම පද ගාථා දේශනා කරන ලද්දේ කවුරුන් උදෙසා ද ? .....
- 111. මෙම දම්ම පද ගාථා දේශනා කිරීමට හේතුව කුමක් ද ? .....
- 112. බුදු දහම අනුසොතගාමී නොවන්නේ ඇයි ? .....
- 113. බුදු දහම පටිසෝකගාමී වන්නේ ඇයි ? .....

08 පාඨම

පන්සිල් හා එහි සමාජීය වටිනා කම

- 114. බෞද්ධයන්ගේ නිත්‍ය සීලය කුමක් ද ? .....
- 115. නිති පන්සිල් පොහොය අටසිල් යනුවෙන් සඳහන් වන්නේ ඇයි.? .....
- 116. විරතිය යනු කුමක් ද? .....
- 117. සමාධානය යනු කුමක් ද ? .....
- 118. බුදු දහමට අනුප අප පංච සීලය ආරක්ෂා කළ යුතු වන්නේ ඇයි.? .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

125. මිනිසා හා සත්ත්වයන් වෙනස් වන්නේ හා සමාන වන්නේ කුමන ගති ලක්ෂණ වලින් ද?

.....
.....
.....

126. මිත්‍යා ආජිවයෙන් වැළකීමෙන් සිදු වන සමාජීය යහපත පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10 පාඨම

ගුරු සිත සහසවා අකුරු උගනිමු සොඳවා

127. බුදුන් වහන්සේ සිගාලෝවාද සූත්‍රය දේශනා කරන ලද්දේ කාහට ද ? .....

128. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ ගුරුවරුන් උපමාකොට ඇති දිශාව කුමක් ද ? .....

129. සිගාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව ගුරුවරුන් විසින් සිසුන් වෙනුවෙන් ඉටු කරනු ලබන යුතුකම් 05 නම් කරන්න.

.....
.....
.....
.....

130. සිසුන් විසින් ගුරුවරුන්ට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් මොනවාද ?

.....
.....
.....

131. අප ගුරුවරුන් වෙනුවෙන් යුතුකම් ඉටු කල යුත්තේ ඇයි?
 .....
 .....
 .....

11 පාඩම
 ආදර්ශවත් නායකත්වය

132. බෝසතානන් වහන්සේ වෙළඳ කුලයෙහි උපත ලබා සාන්තු නායකයෙකු ලෙස ගැල් 500 කට නායකත්වය දුන් බව සඳහන් වන ජාතකය කුමක් ද ? .....

133. අපන්ණක ජාතකයට අනුව අනුවන ගැල් නායකයාට සිදුවූයේ කුමක් ද? .....

134. අනුවන ගැල් නායකයා ඇතුලු පිරිස විනාශයට පත් වීමට බලපෑ හේතු මොනවාද ?
 .....
 .....
 .....

135. නුවණැති බෝසත් වෙළඳ නායකයා කාන්තාරය හරහා යන ගමනට පෙර තම පිරිසට දුන් අවවාදය කුමක් ද ? .....

136. බෝසත් වෙළෙන්ඳා කාන්තාරයට අරක්ගත් යක්ෂයාගේ උපායට පසු නොවූයේ කුමක් නිසා ද ?
 .....
 .....
 .....

137. අපණනක ජාතකයෙන් පෙන්වා දෙන පරිදි නායකයෙකු සතුටිය යුතු නායකත්ව ගුණාංග මොනවාද?
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

138. එකළ අපරික්ෂාකාරී ලෙස විනාශ මුඛයට පැමිණි අනුවණ ශාන්තු නායකයා ලෙස ඉපිද සිටියේ කවුරුන්ද? .....

139. බෝසත් නායකයාගේ චරිතයෙන් ගත හැකි ආදර්ශ මොනවාද ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12 පාඩම
සැනසුම ගෙන එන ඉවසීම

140. සුනාපරණතය නම් ප්‍රදේශයට වැඩම වීමට සූදානම් වූ පුණ්ණ ස්වාමීන් වහන්සේ හා බුදුන් වහන්සේ අතර වූ දෙබස ලියා දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

141. සුනාපරණතය නම් ප්‍රදේශයට වැඩම වීමට සූදානම් වූ පුණ්ණ ස්වාමීන් වහන්සේ හා බුදුන් වහන්සේ අතර වූ දෙබසින් පැහැදිලි වන්නේ කුමක් ද ? .....

142. ඉවසීමේ ගුණය බෝසතාණන් වහන්සේ ප්‍රගුණ කළ පුවතක් සඳහන් ජාතක කතාවක් නම් කරන්න.

.....

143. බුදුන් වහන්සේගේ චරිතයේ ඉවසීමේ ගුණය විදහා දැක්වූ අවස්ථා කිහිපයක් සඳහන් කරන්න.

.....

.....

.....

.....

144. බමුණෙක් සැරියුන් හිමිගේ ඉවසීම පරික්ෂා කරීම සඳහා කළේ කුමක් ද ? .....

145. සිය කුසල් ධර්මයේ ඉවසීම මුල් කොට වැඩෙන බව පැහැදිලි වන ගාථාව ලියා දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

146. බුදුරජුන් දේශනා කොට ඇති ඉවසීමෙන් ලැබෙන ආනිශංස මොනවාද ?
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
147. ඉවසීම මංගල කරුණක් ලෙස දැක්වෙන සූත්‍ර දේශනාව කුමක් ද ? .....

13 පාඨම
හෙළ බොදු සිරිතට යොමු වෙමු

148. අපේ පැරණි ජන සමාජය තම ජීවිතය සරුකර ගැනීමට යොදා ගත් උතුම් වාරිත්‍ර වාරිත්‍ර කිහිපයක් සඳහන් කරන්න.
.....
.....
.....
149. පිදිය යුත්තන් පිදීම මංගල කරුණක් ලෙස හඳුන් වන සූත්‍ර දේශනාව කුමක් ද ? .....
150. දස පුනයක්‍රියාවන් හි වැඩි හිටියන්ට සැලකීම හඳුන්වා ඇත්තේ කෙසේ ද? .....
151. සජ්ජ අපරිභානීය ධර්ම වල වැඩිහිටියන්ට සැලකීම දක්වා ඇත්තේ කෙසේ ද? .....
152. අප වැඩිහිටියන්ට සැලකිය යුත්තේ කුමක් නිසාද?
.....
.....
.....
153. වැඩිහිටියන්ට නිසි සැලකිලි දැක් වූ ආකාරය පිලිබඳව කියවෙන බෞද්ධ ජාතක කථා මොනවා ද?
.....
154. හික්ෂු සමාජය තුළ ක්‍රියාත්මක සහ මහඵ පිලිවෙළ මගින් පැහැදිලි වන්නේ කුමක් ද ?
.....
.....

155. සහ මහළු පිළිවෙලට අනුව වැඩිහිටි හික්මුන් වහන්සේලාට ප්‍රමුඛත්වය දියයුතු අවස්ථාවන් මොනවා ද ?
 .....
 .....
 .....
156. වැඩිහිටි හික්මුන් වහන්සේලාට ගරු සත්කාර නොකර සිටි බුද්ධකාලීන හික්මුන් වහන්සේ කෙනෙක් නම් කරන්න. ....
157. ශිභි සමාජය තුළ බොහෝ දෙනා වැඩිහිටියන්ට නිසි සැලකිලි නොදක්වන අවස්ථා කිහිපයක් සඳහන් කරන්න. ....
158. කළ ගුණ සැලකීම යනු කුමක් ද? .....
159. බුදුන් වහන්සේ කළගුණ සැලකීම ආදර්ශයෙන් පෙන්වූ අවස්ථා කිහිපයක් ලියන්න.
 .....
 .....
 .....
 .....
160. බුද්ධ ශ්‍රාවකයන් වහන්සේලා තුළින් කළගුණ සැලකීමේ ගුණයෙන් පිලිබිඹු වූ අවස්ථා කිහිපයක් සඳහන් කරන්න.
 .....
 .....
 .....
 .....
161. සිංහලයා ඉතා විනීතය ආගන්තුක සත්කාරය දක්ෂය ලැදිය ස්වදේශිකයන්ට මෙන්ම විදේශිකයන්ට ද කාරුණිකව සත්කාර කරයි ..... යන ප්‍රකාශය කරනු ලැබුවේ කවුරුන් ද ? .....
162. අතීතජනයා තම නිවසට පැමිණෙන ආගන්තුකයින් පිළිගනු ලැබුවේ කෙසේ ද ?
 .....
 .....
163. බුදුන් වහන්සේ තම ආගන්තුකයින් පිළිගත් ආකාරය සෝනදණ්ඩ නම් උගත් බ්‍රහ්මණයා ප්‍රකාශ කළේ කෙසේ ද ?
 .....
 .....
 .....
 .....

164. පංචබලී යනු කුමක් දැයි පැහැදිලි කරන්න.
 .....
 .....
 .....
165. අපේ ජන සමාජයේ බුද්ධ භෝග ලෙස සලකන්නේ කුමක් ද? .....
166. අග්‍රගණ්‍ය දානය හෙවත් අලුත් බත් දානය යනු කුමක් ද ?
 .....
167. පැරණි ගොවියන් සිරිතක් වශයෙන් ඉගා ගෞරවයෙන් හා සතුටින් ඉටු කල කාර්යය කුමක් ද ?
 .....
 .....
168. බුදුන් වහන්සේ ඉදිරිපත් කළ ධර්මයේ පිහිටා එම ධර්ම මාර්ගය ජනකාවට කියා දෙන පූජනීය උතුමන් කවුරුන්ද ? .....
169. හික්ෂුන් වහන්සේ සමාජයේ ගුරුවරයා බවට ද ප්‍රජාවේ නයෙකයා බවට පත් වූයේ කෙසේ ද ?
 .....
 .....
 .....
170. උපතේ සිට මරණය දක්වා පුද්ගල ජීවිතය හා හික්ෂුන් වහන්සේ සම්බන්ධ වූ අවස්ථා මොනවා ද
 .....
 .....
 .....
171. රජවරුන් අතර ඇති වූ අර්බුද පවා විසඳීමට හික්ෂුන් වහන්සේ නායකත්වය සැපයූ අවස්ථාවක් සඳහන් කරන්න
 .....
 .....
 .....
172. රජු විසින් අගවිනිසුරු තනතුරට පත් කරන ලද හික්ෂුන් වහන්සේ කෙනෙකු නම් කරන්න.
 .....
173. විදේශීය වශයෙන් ඇති වූ ආක්‍රමණ වලදී හා ඒවාට විසඳුම් සෙවීමට නායකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ මෙරට හික්ෂුන් වහන්සේලා කිහිපදෙනෙක් නම් කරන්න.
 .....
 .....

බුදු දහමේ ඇගයෙන සහජීවනය

174. සහජීවනය යනු කුමක් ද ?

.....
.....
.....
.....

175. අප සමාජයේ සහයෝගයෙන් යුතුව කටයුතු කරන අවස්ථා කිහිපයක් සඳහන් කරන්න.

.....
.....
.....
.....

176. උපතින් සත්වයා උසස් වෙන්නේ හෝ පහත් වෙන්නේ හෝ නැති බව බුදුන් වහන්සේ පැහැදිලි කළේ කෙසේ ද ?

.....
.....
.....
.....

177. දැනට ලෝකයේ ඇති වි තිබෙන ජාතිවාදී ආගම් වාදී කුල වාදී අරගල සඳහා ඔබට හැගෙන පරිදි හොඳම විසඳුම කුමක් ද ?

.....
.....
.....
.....

178. එදා බුදු රජුන් ලොව පහළ වූ අවධියෙහි කුලය හා ආගම නිසා බෙදී තිබූ භාරතීය සමාජය බුදුන් වහන්සේ විසින් මුදවා ගත්තේ කෙසේ ද ?

.....
.....
.....
.....

සියල්ල කර්මයෙන් සිදු නොවේ.

179. ඒකංගදස්සී යනු කුමක් ද? .....

180. අනේකංගදස්සී යනු කුමක් ද ? .....

181. අටලෝ දහම නම් කරන්න.

.....
.....
.....
.....

182. බුද්ධකාලීන භාරතයේ විසූ ඇතැම් ආගමික ශාස්තෘවරුන් දේශනා කළ ආකාරයට අනුව ලොව සියල්ල සිදු වන්නේ කුමක් අනුව ද ? .....

183. බුදු දහමේ සියල්ල කර්මය නිසාම සිදු නොවන බව පෙන්වා දුන්නේ කුමක් මගින්ද ? .....

184. නියාම ධර්ම පිළිවෙලින් නම් කරන්න.

.....
.....
.....
.....

185. එක් එක් නියාම ධර්මයන් හි අර්ථයන් පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

186. බුදුන් වහන්සේ ගිරිමානන්ද සූත්‍රයේ දී දේශනා කරන ලද රෝග හටගන්නා ක්‍රම 08 කුමක් ද?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

187. කර්මයට ගැති නොවී ජීවිතය ජය ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ගුණාංග මොනවාද ?
.....
.....
.....
.....

188. කම්මක්කය යනු කුමක් ද
.....
.....
.....
.....

16 පාඩම
චතුරාර්ය සත්‍ය

189. චතුරාර්ය සත්‍ය පිළිබඳ සඳහන් වන්නේ කුමන සූත්‍ර දේශනාවේ ද ? .....
190. චතුරාර්ය සත්‍ය නම් කරන්න.
.....
.....
.....
.....

191. බුදුන් වහන්සේ දක්ෂ වෛද්‍ය වරයෙකුට උපමා කර ඇත්තේ ඇයි.....
192. දුක්ඛ ආර්ය සත්‍ය පිළිබඳ කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

193. දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍ය පැහැදිලි කරන්න.
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....

194. දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි තාඡ්ඤාවේ ප්‍රභේද නම් කරන්න.

.....
.....
.....

195. එම තඡ්ඤාවන් තුන කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

196. දුක්ඛ නිරෝධාර්ය සත්‍ය පිලිබඳ කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

197. දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා ආර්ය සත්‍යය පිලිබඳ පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

198. දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රයේ සඳහන් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය පිළිවෙලින් නම් කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

199. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ එක් එක් ආර්ය අංගයන් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

200. අර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවන්ට බෙදෙන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

201. ගැටළුවක් හේතුවලවාදීම විග්‍රහ කරන්නේ කෙසේ ද ?

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

17 පාඩම

වළකිමු වරදින් උපමා කොට තමන්

- 202. අත්තුපනායක ධර්මය අඩංගු සූත්‍රය කුමක් ද ? .....
- 203. අත්තුපනායක ධර්මය යනු කුමක් ද? .....
- 204. බුදුන් වහන්සේ අත්තුපනායක ධර්ම අඩංගු වේඵද්වාර සූත්‍රය දේශනා කළේ කාට ද ? .....
- 205. ත්‍රිකෝටික පාරිශුද්ධි ශිලය යනු කුමක් ද ? .....
- 206. ප්‍රාණඝාතයෙන් වැලකීමට අදාළ ත්‍රිකෝටික පාරිශුද්ධිය ඇති කරගත යුතු ආකාරය ලියා දක්වන්න.
.....
.....
.....
- 207. ප්‍රාණඝාතයෙන් වැලකීම පිළිබඳව වූ අත්තුපනායක ධර්මය ඇතුළත් ධම්මපදයේ සඳහන් ගාථාව ලියා දක්වන්න.
.....
.....
.....
- 208. තමා උපමා කොට අනුන් ගැන ද සිතා ත්‍රිකෝටික පාරිශුද්ධිය ඇතිකර ගතයුතු වූ වාග් විෂමාවාර මොනවාද ?
.....
.....
.....
- 209. මනා හැදියාවෙන් යුතු පුද්ගලයන් වාග් විෂමාවාරයෙන් වැලකීමට අදාළව ත්‍රිකෝටික පාරිශුද්ධිය ඇති කරගන්නේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න.
.....
.....
.....

210. අධිපති ධර්මය යනු කුමක් ද? .....

211. අධිපති ධර්ම නම් කරන්න. ඒවා පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

18 පාඨම

තැනට ගැළපෙන ලෙසින් හැසිරෙමු.

212. බුදු දහමට අනුව අප අනුන් හා පවත්වන කථා බස් හඳුන්වන ආකාර දෙක කුමක් ද ?

.....

213. සුභාෂණයට අයත් වන්නේ මොනවා ද ? .....

214. සුභාෂණය සම්බන්ධයෙන් උතුම්ම ආදර්ශය ගෙනහැර දැක් වූ පුද්ගලයා කවුද .....

215. මජ්ඣිමනිකායේ අභය රාජ සූත්‍රයෙන් සාරාංශකොට දැක්විය හැකි අප කථාකරන වචනවල ඇතුළත් වියයුතු ප්‍රධාන අංග 03 මොනවා ද?

.....
.....
.....
.....

216. සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතිය තුළ භාවිතවන විශේෂ ශාසනික වචන මොනවාද ?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

217. අප අනෙකෙකු විවේචනය කළ යුත්තේ කෙසේ දැයි පහදා දෙන්න.
 .....
 .....
 .....

19 පාඨම

මහින්දාගමනයේ අප ලත් දායාද

218. මහින්දාගමනය යනු කුමක් ද? .....

219. මහින්දාගමනයේ අපලත් ප්‍රධානම දායාදය කුමක් ද? .....

220. මහින්දාගමනය නිසා සිරිලකට ලැබුණු අනෙකුත් ශාසනික දායාද මොනවාද ?
 .....
 .....
 .....

221. බුදු දහම ලැබීමත් සමග ලාංකීය ජන ජීවිතයේ සිදු වූ වෙනස් කම් මොනවා ද ?
 .....
 .....
 .....

222. සංසමිත්තා තෙරණිය ජය ශ්‍රී මහා බෝධි දක්ෂිණ ශාඛාව රැගෙන වැඩමවන විට පැමිණි පිරිස කවුරුන් ද ?
 .....
 .....
 .....

223. ශ්‍රී ලාංකීය ජන ජීවිතය යහපත් කර ගැනීමට බුදු දහම උපකාර වූ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
 .....
 .....
 .....

224. ශ්‍රී මහා බෝධින් වහන්සේ වැඩම වීමේ දී පැමිණි අටළොස් කුලයක ශිල්පීන් නිසා මෙරට ඇති වූ ශිල්පීය ක්‍රම මොනවාද
 .....
 .....
 .....

225. ත්‍රිවිධ වෛතස නිර්මාණ ඇසුරින් ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය පෝෂණය වූ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
 .....
 .....
 .....
226. ත්‍රිවිධ දෛනය මූලික කරගෙන බිහි වූ විවිධ පුද පූජා ක්‍රම මොනවාද ?
 .....
 .....
 .....
227. ශ්‍රී ලාංකීක බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ වර්ධනයට හේතු සාධක වූයේ මොනවාද ?
 .....
 .....
 .....
228. බුදු දහම ඇසුරින් බිහි වූ ගද්‍ය සාහිත්‍ය කෘති නම් කරන්න.
 .....
 .....
229. බුදු දහම ඇසුරින් බිහි වූ පද්‍ය සාහිත්‍ය කෘති නම් කරන්න. ....
230. බුදු දහම ඇසුරින් බිහිවූ උත්සව මොනවා ද ?.....
231. මහින්දාගමනයෙන් ලක් දායාද අප ආරක්ෂා කළ යුත්තේ කෙසේ ද ?
 .....
 .....
 .....

20 පාඩම
ධන පරිහරණයට අදාල බොදු මග

232. ආනන්ද හිමි හා උදේනි රජතුමා අතර ඇති වූ කථාබහ සිදුවූයේ කුමක් සම්බන්ධයෙන් ද ?
 .....
233. උදේනිය රජතුමාගේ උද්‍යානයේ වැඩ සිටි ආනද හිමිට අන්ත:පුර බිසෝවරු දහම් පඩුරු ලෙස පූජා කළේ මොනවාද ? .....

234. එම සඵ වලින් කුමණ ප්‍රයෝජන ගන්නේ දැයි රජු ඇසූ පැණයට අනද හිමි දුන් පිළිතුර කුමක් ද?
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

235. බුදු රදුන් ජීවමාන කාලයේ දී අසීමිත ලෙස සම්පත් වලට ඇලුම් කොට ඒවා ගොඩගසා ගැනීමේ කැමැත්තෙන් ක්‍රියා කල බහුබාණ්ඩික හික්ෂුන් වහන්සේ කවුරුන්ද? .....

236. සමජීවිකතාව යනු කුමක් ද ?
.....
.....
.....
.....

237. උපයන සියල්ල වැය කරන්නා බුදු දහමේ හදුන්වා දී ඇත්තේ කුමන නමකින් ද ?
.....

238. නොකා නොබී දනය උපයා තබා මිය යන්නා බුදු දහමේ හදුන්වා ඇත්තේ කුමන නමකින් ද ?
.....

239. බුදු දහම කුලාධාරික පුද්ගලයින් ලෙස හදුන්වන්නේ කවුරුන් ද ? .....

240. පාසල් දරුවන් ලෙස ඔබ රටේ දනය අපතේ හරින අවස්ථා මොනවා ද ?
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

241. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන ආකාරයට ධනය කොටස් 04 කට බෙදා පරිහරණය කරන්නේ කෙසේ ද?
.....
.....
.....
.....

දෙලෝ වැඩ සාදන පිං කිරියවන්

242. නොටගමුවේ රාහුල හිමි විසින් කෝට්ටේ යුගයේ දී රචනා කරන ලද සිංහලයේ දෙවන මහා කව
ලෙස සළකන ග්‍රන්ථය කුමක් ද ? .....

243. කාව්‍යශේඛරය රචනා කිරීමට පාදක කර ගත් ජාතික කථාව කුමක් ද ? .....

244. පණය ක්‍රියා යනු මොනවාද ? .....

245. බුදු දහමේ දැක්වෙන ප්‍රත්‍ය ක්‍රියා වර්ග නම් කරන්න. ....

246. දස පුණ්‍ය ක්‍රියා පිළිවෙලින් නම් කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

247. කාව්‍ය ශේඛරයේ 9 වන සර්ගයේ එන දොළොස් ප්‍රත්‍ය ක්‍රියා පිළිවෙලින් නම් කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

248. දානය යනු කුමක් ද ?

.....
.....
.....
.....

249. භාවනාව යනු කුමක් ද ?

.....
.....
.....
.....

250. දස වැදැරුම් පූජා වස්තු නම් කරන්න.

.....
.....
.....
.....

